

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

»OBRRTNI VESTNIK«

Izhaja tedensko in sicer vsako soboto ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka Din 1—

Glasilo »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani«, »Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru« in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici podružnici v Ljubljani 10.880.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 8. februarja 1930.

Štev. 6.

Obrtniška »Samopomoč« v Ljubljani.

V nedeljo, ko so zborovali v Ljubljani delegati obrtnih zadrug iz cele pokrajine, se je vršil povsem v tihem in naravnost skromno tudi občni zbor »Obrtniške Samopomoči Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani«. Iz udeležbe, ki ni bila baš številna, bi bilo sklepati, da za to velevažno in koristno institucijo ni pravega zanimanja. Toda motil bi se, kdor bi mislil, da gre za ustanovo, ki le životari. Poročila, ki so govorila o delovanju »Samopomoči« v preteklem letu in številke, ki so jih navajala poročila, nam kažejo krasne, v primeri z našimi razmerami naravnost velike in razveseljive uspehe, ki vzbujajo vsesplošno pozornost. Namen »Samopomoči« je da z vzajemnimi prispevki članov ob vsakem smrtnem slučaju nudi pokojnikom svojem prvo podporo. Ta je tem pomembnejša, ker velja zanjo bolj kot kdaj pregovor, da »dvakrat dá, kdor takoj dá«, to osebno v nesreči, ko svojci čisto ne vedo kam in kako bi, da bi dobili prvo pomoč in sredstva.

Poročilo predsednika »Samopomoči«, našega agilnega g. Krapeža, urarskega mojstra iz Ljubljane, kaže, da se je »Samopomoč« imela boriti z velikimi težkočami. Bili so težki, nevarni in kritični časi, ko je vse viselo na nitki in čuli so se pesimistični glasovi. Tudi pri upravi ni bilo vse tako, kakor treba. Toda prišli so možje, ki se niso bali niti truda niti dela. Pograbili so energično za delo. Agitirali se je od obrtnika do obrtnika. Člane, ki niso izpolnili svoje dolžnosti prispevanja, se je opominjalo in priganjalo in tudi izključilo. Končno se je

vpostavil red. Število neredno plačujočih se je znižalo. Število članov je raslo od meseca do meseca. Danes ima »Samopomoč« okoli sebe lepo število udov, ki še stalno narašča. Ob smrtnih slučajih se podpora nakazuje brez vsake zamude takoj. Blagajna se je okrepila, premoženje je poraslo, zaupanje med obrtništvom se je utrdilo, »Samopomoč« in njena ideja se je uveljavila, trud, delo, požrtvovalnost in optimizem naših vodilnih mož v odboru in vodstvu »Samopomoči« so zmagali.

Tajniško poročilo ugotavlja, da ima društvo danes 672 članov, ker so se izločili vsi oni, ki se niso držali reda pri izpolnjevanju svojih dolžnosti. V celoti dobi obstoja »Samopomoči« so umrli 103 člani, v letu 1929 pa 26. Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je bilo prometa 360.000 Din. Dohodkov je bilo 179.447. Za podpore se je izdalo 72.000 Din. Imovina »Samopomoči« znaša danes lepo premoženje 82.785 Din.

Dosedaj je znašala podpora za vsak smrtni slučaj 3000 Din. Z ozirom na ugodno premoženjsko stanje in dobro upravo pa se bo od junija 1930 dalje podpora zvišala za 300 Din, tako da bo znašala 3300 Din.

Z zadoščenjem lahko gledamo na našo obrtniško »Samopomoč«. Pozivamo obrtništvo, da pristopa k njej in da se v ta namen obrne takoj za informacije na naslov »Obrtniška Samopomoč Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani«.

»Samopomoči« pa kličemo: Le tako naprej!

Zavod za pospeševanje obrta pri Zbornici za TOI v Ljubljani.

Pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani se je v prošlem letu ustanovil poseben zbornični Zavod za pospeševanje obrta, ki se naziva kratko: Zavod za PO Zbornice za TOI v Ljubljani. Delo zbornice na tem zavodu datira že iz prvih let po Osvoboženju. Kakor bo našemu obrtništvu znano, je že pred vojno obstojal v Ljubljani Urad za pospeševanje obrta. Ta zavod je bil po vojni podržavljen. Ustanovila se je tudi posebna ekspozitura najprej v Celju, odkoder pa se je pred leti preselila v Maribor, kjer obstoja še danes.

Državni zavod za pospeševanje obrta v Ljubljani se je moral stalno boriti z velikimi težkočami, ker je dobival iz državnega proračuna prepričala sredstva za res uspešno delovanje. V Zbornici za TOI se je sprožila najprej ideja, da bi se ta državni zavod naslonil na zbornico in država naj bi še za nadalje zasigurala stalen letni prispevek v višini vsaj 200.000 Din. Do realizacije te ideje žal ni prišlo.

Predlanskim, ko so začele poslovati oblastne samouprave, je zbornica sklenila ustanoviti poseben Zavod za pospeševanje obrta, ki naj bi delal z državnim Uradom za pospeševanje obrta sporazumno ter ga dopolnjeval. Votirala je v ta namen najprej 100.000 Din in lani 200.000 Din. Sprejet je bil poseben pravilnik, ki predvideva kot upravo zavoda kuratorji, v katerem bi bila zastopana po svojih delegatih zbornica, obe oblastni skupščini in mesta Ljubljana, Maribor in

Celje. Pozvala je obe samoupravi in ta mesta k sodelovanju in prispevanju. Žal ni našel njen poziv primerne odziva in ideja skupnega zavoda za pospeševanje obrta je propadla.

Zbornica pa ni odnehala. Uvidevajoč, da je neobhodno treba nekaj storiti za poživitev obrtnega poučevanja v Sloveniji, je lani kratkoma začela prirejati z lastnimi sredstvi razne tečaje, ki so se obnesli prav dobro. V jeseni, pa je po inicijativi obrtnega odseka sklenila na plenarni seji, da ustanovi svoj lasten zavod za pospeševanje obrta. Votirala je za leto 1930 v ta namen še znesek 450.000 Din ter sklenila, da upravlja zavod odsek, sestavljen iz vseh članov obrtnega odseka, obeh članov industrijskega odseka in enega člana obrtnega odseka, ožji izvršilni odsek, obstoječ iz načelnika in podnačelnika obrtnega odseka in zborničnega predsednika pa bi vodil izvršilne posle. Za leto 1930 se je sestavil obširen program, ki predvideva celo vrsto tečajev, predavanj, podpor za študij in strokovno izpopolnitev v inozemstvu, za poučne ekskurzije za obrtniške razstave in za strokovni tisk. Že v februarju in marcu se vrši sedem strokovnih tečajev, priredilo se je predavanje o davčnih napovedih in za marec je predvideno eno ali več predavanj o uporabi električnih in drugih motorjev v obrtniških obratih. Vsa administracija bi se imela voditi v okviru zborničnega urada. V delokrog zavoda bi spadalo predvsem:

Prerejanje predavanj in poučnih tečajev vseh vrst: strokovnih, kalkulatorskih, knjigovodskih, blagovznanskih ter izdaja obhodnih spričeval o obisku takih tečajev;

prerejanje razstav raznih vrst: obrtnih in rokodelskih izdelkov, strojev in delovnih pripomočkov, obratnih naprav in uredb, potrebščin in surovin;

prerejanje poučnih potovanj v domovini in tujini, poučnih izletov in ogledov doma in na tujem;

posvetovanje interesentov pri nabavi blaga in surovin ter prodaji blaga in izdelkov, posvetovanje in posredovanje pri nakupu strojev, instalacij, delovnih pripomočkov, orodja in priprav;

posvetovanje interesentov pri urejanju in preurejanju ter opremljevanju obratovalnic in delavnic, posvetovanje interesentov za zboljšanje delovnega načina, za izdelovanje kvalitetnih izdelkov ter pospeševanje obrtniško-trgovske osamosvojitve;

posvetovanje interesentov v kreditnih vprašanjih in prizadevanjih v vprašanjih in prizadevanjih, pri dobavah in skupnem prevzemanju dobav, zlasti tudi posredovanje pri državnih in javnih dobavah ter licitacijah; skrb in procvit domače industrije;

priprava in prizadevanje za ustanovitev obrtnega muzeja s stalnimi razstavami;

posvetovanje interesentov in posredovanje pri izbiri poklica, gojitev obrtne, obratne in poklicne statistike, skrb za vzgojo obrtnega naraščaja, za pomočniške in vajeniške dome, zaposlišča, zavetišča, razvedrišča;

vzdrževanje knjižnice, čitalnice, zbirke strokovnih publikacij, izdaja strokovnega glasila;

posvetovanje obstoječih strokovnih obrtnih zadrug, njih preuredba in snovanje stanovskih organizacij;

prerejanje mojsterskih preizkušenj in podeljevanje odlikovanj zadrugnim obrtnikom.

Ta zavod bi v sodelovanju z Državnim uradom za pospeševanje obrta in v zvezi z »Obrtnim muzejem«, katerega moramo prej ali slej dobiti, tvoril žarišče dela za strokovni povzdig in gospodarski napredek našega obrtnika.

Želimo, da bi naše obrtništvo posvečalo tej velevažni ustanovi naše Zbornice za trgovino, obrt in industrijo vsó pozornost, da bi se zanimalo za tečaje in predavanja in da bi s svojimi nasveti in opozoritvami pomagalo zavodu, da čim uspešneje dela.

Bolniško, nezgodno in starostno zavarovanje obrtnika.

(Poročilo g. Igljca na občnem zboru Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.)

(Konec.)

Izvajanje obligatornega zavarovanja obrtnikov, in sicer zavarovanje za boležen, nezgode, onemoglost, starost in smrt naj se osloni na obstoječe obrtniške organizacije, ki imajo svoja tajništva in ki vodijo že sedaj točno evidenco o vsih svojih članih. Pričakovati je, da se uvede z novim obrtnim zakonom obveznost članstva zadrug pri Zvezi obrtnih zadrug. — Zveza obrtnih zadrug naj bi postala nosilec zavarovanja, katerega naj izvršuje potom zadrug. Smatramo, da bi nudilo okrožje Zveze zadostno bazo, na kateri bi se moglo uspešno razvijati obrtniško zavarovanje. Pri Zvezi naj bi se osnovala osrednja zavarovalnica. Taka osrednja zavarovalnica je nujno potrebna za izjednačenje rizikov in v svrhu pozavarovanja. Računati je pri tem, da združuje okrožje Zveze kraje z različnimi riziki in da je treba slabe rizike povzročene vsled nalezljive bolezni enega kraja izjednačiti z dobrim rizikom drugega kraja. Brez centrale, ki bi izjednačevala rizika, bi mogla tudi najlažja epidemija popolno propasti majhne krajevne blagajne.

Tudi za izvedbo nezgodnega in starostnega zavarovanja nudi okrožje Zveze popolnoma zadostno bazo. Dokaz za to so nam številni primeri posebnih nezgodnih zavarovalnic z razmeroma mnogo manjšim številom zavarovancev, kot jih bodo imele obligatorne obrtniške zavarovalnice, ki poslujejo uspešno in z velikimi poslovnimi dobički. Smatramo, da iz zavarovalno-tehničnih ozirov ne bi moglo biti proti osnovanju takega obrtniškega zavarovanja nikakih pomislekov, niti težav. Tudi bi bili upravni stroški, če bi se izvajanje zavarovanja oslonilo na že obstoječe obrtniške zadruge, minimalni, ker je ves upravni aparat že skoro na me-

stu in ib bila potrebna le nastavitev strokovno izvežbanega voditelja s prav neznatnim uradniškim aparatom. Zavarovanje bi upravljal odbor. Obrtniške zadruge z gotovim, v pravilniku točno določenim številom zavarovancev, bi poslale svojega zastopnika, odnosno bi poslale za gotovo število zavarovancev po enega zastopnika, v širši odbor osrednje obrtniške zavarovalnice. Širši odbor bi izvolil izmed sebe predsednika in dva podpredsednika, kakor tudi eksekutivo, ki bi opravljala vse tekoče posle. V odbor naj bi imeovala gotovo število članov tudi banska uprava in Zbornica za TOI.

Prepričani smo, da bi se dalo po gornjih momentih izvajati obligatorno zavarovanje obrtnikov zelo ceno in uspešno. Zato mislimo, da ne bo proti takemu načrtu resnih pomislekov tudi pri kr. vladi, ki naj bi predvidela v bodočem novem obrtnem redu za uvedbo tega zavarovanja potrebno zakonito podlago.

Na podlagi gornjih izvajanj si usojam predlagati današnjemu zboru naslednjo resolucijo:

Obrtništvo, zbrano na rednem občnem zboru Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani z dne 25. januarja 1930, upoštevajoč nujno potrebo uvedbe obligatornega zavarovanja obrtnikov za slučaj bolezni, nesreče, onemoglosti, starosti in smrti proti g. ministru trgovine in industrije, da blagovoli zastaviti ves svoj mogočni vpliv v to, da se omogoči tudi obrtništvu uživati vse dobrote socialnega zavarovanja najmanj v taki meri, kakor ji huživa že leta delavstvo. V te svrhe naj se predvidi v novem obrtnem zakonu določilo, da je vsak obrtnik, ki je postal član Osrednje obrtniške zavarovalnice pri Zvezi obrtnih zadrug, ki je nosilec zavarovanja za

bolezen, nezgode, onemoglost, starost in smrt. Obvezno zavarovanje obrtnikov se izvaja po pravilniku, ki ga izda minister trgovine in industrije v sporazumu z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje, po zaslišanju Zbornice za trgovino, obrt in industrijo in pristojnih obrtniških organizacij.

Obrtništvo je prepričano, da bo tudi kr. vlada, ki je dala že nešteto primerov najboljšega razumevanja za težnje šibkejših slojev, v polni meri upoštevala položaj malega obrtnika in mu zavarovala eksistenco vsaj v najhujših primerih bolezni, nesreče in onemoglosti.

Josip Steinman, čevljarški mojster in strokovni učitelj.

Razvoj obutvi in čevljarstvo.

V naslednjem hočem v kratkem podati sliko zgodovinskega razvoja čevljarstva obrta in postanka obutvi.

Človeške noge so potrebne, da se varujejo pred vbojiljaji, udarci, sunki in vtiski, ki zabole in obtišče ali celo ranijo, ter pred mrazom in mokroto. V vročih krajih zadostujejo za obrambo pred peskom in kamenjem že podplati, ki se pritrdijo z jermeni na noge, takozvane sandale. Na severu, kjer je mraz, sneg, mnogo mokrote, pa mora biti noga zavarovana ne samo pred peskom in kamenjem, temveč tudi pred vremenskimi vplivi.

V davnih časih, ko so ljudje živeli še jako primitivno, je obstojala obutev iz slame, skorje, kože, kozuhovine, ki je bila povita okrog stopala in dokolenja. Premožnejši ljudje starega veka so uporabljali za izdelovanje obutvi sužnje in služabnike. Ostali so si obutev napravili, kakor so vedeli in znali sami. Čevljarjev-obrtnikov takrat še ni bilo. Prvi pravi čevlji so nastali v večjih mestih in naselbinah Grkov, Perzijcev in Rimljanov. V zgodovini pa se govori o čevljarih najprej v Egiptu. Prva obrtoma napravljena obutev so bile sandale, katerih najstarejšo zgodovino moramo iskati pri Babiloncih in Perzijanih, sploh v orientu, kjer so sandale igrale kot obutev veliko vlogo, kar se tiče umetnosti in dragocenosti. Še danes je ondi sandala vsesplošno uporabljiva obutev. Na zapadu pa dobimo sandale osobito pri menihih, ki so se jih posluževali

vedno kot nekake službene obutvi. — Sužnje rimskih uglednih dam, ki so za svojimi gospodaricami nosile sandale, so se imenovale »sandaligerulae« (oskrbovalke sandalov). Kot škofovska obutev je bila sandala okrašena z biseri in drugim kamenjem.

Čevljarji se lahko ponašamo z lastnimi strokovnimi pisatelji iz starih časov. Tako je neki Balduinus Benedictus, francoski čevljarški mojster, spisal že leta 1711, torej več kot 200 let v latinskem jeziku strokovno knjigo, ki ji je dal naslov »Calceus eutignus myrlicus«. V poznejših letih se je mnogo pisalo o čevljarški obrtni umetnosti v Akademiji znanosti v Parizu (leta 1750 in 1760). Omeniti je še kroniko častiljivega čevljarkega obrta, ki je izšla v St. Galenu v Švici leta 1760.

Staroveška obutev je bila tudi umetnostno in kulturno-zgodovinsko jako interesantna. Tako vidimo na vzorcih, ki so jih našli v egiptovskih piramidah bogate okraske, pa tudi napiše, ki nam dajejo zanimiva odkritja in podatke o značaju in običajih onih, ki so jih nosili, pa tudi o umetnosti in ročnosti našega staroveškega stanovskega tovariša. Te zbirke nam kažejo glave tigrov, levov in drugih živali, dalje slike ljudi, ali celo pokojnega lastnika obutvi in ornamente, končno razna besedila v hieroglifih (egiptovska pisava). Sandale, ki so bile napravljene iz papirusa (široka travnata rastlina) ter pletene, obarvane in okrašene z dragocenim lepiljem, so smeli nositi navadno le kralji, visoki duhovniki in dostojanstveniki. Tehnično je bila ta obutev napravljena tako, da je kot podplat služila pletenina papirusa v več plasteh, zloženih eno na drugi. Sobna obutev (pantofli) je bila bogato okrašena in deloma opremljena z zlatim vezenjem in tiskom, podobnim današnjemu pavziranju usnja. Podplat je obstojal iz dveh delov: zgornjega ali vrhnjega podplata in enega takozvanega spodnjega ali podloženega podplata. Prvi je bil iz govejega, drugi pa iz ovčjega usnja. Pet, v današnji obliki takrat še niso poznali, pač pa so radi uporabljali za hišne copate mal klin, ki je bil sestavljen tudi iz dvojnih usnjatih plasti. Bogato okrašeni so bili čevlji tudi pri Bizantincih. Bizantinci so se imenovali stari prebivalci današnjega Carigrada, preden so ga zasedli Turki.

(Nadaljevanje prihodujč.)

prodajamo svoj produkt kmetu, bode-mo oglašali v enem listu, ki ga kmet čita in tudi tu je važno vedeti, kateri list se med kmetiskim ljudstvom največ čita. Čim večja je naklada lista, tem večja je možnost uspeha. Ker navadno pri razmeroma visokih stroških za oglaševanje ni mogoče, da bi mali obrtnik imel svoj stalen oglas v enem listu, se da to menjati in oglaševanje zaporedoma sedaj v enem, sedaj v drugem listu. Ako pa obrtnik producira reči, namenjene meščanskemu konsumu, mora se posluževati samo onih listov in publikacij, ki so namenjene meščanstvu. Besedilo oglasa ne sme biti dolgo, niti ne sme biti neresnično. Laž in besedičenje v reklami sta dva faktorja, ki več škodujeta nego koristita. V jedratih in razločnih besedah je potreba povedati svojstva ponujenega predmeta. Vedno pa mora biti reklama taka, da pade v oči in napravi na čitatelja utis resnosti in solidnosti.

Priporočljivo bi bilo, da se naši obrtniki bolj poprimejo reklame in to v njih lastno korist. Kajti reklama je glasnik trgovine. Ona budi in ustvarja potrebo, ter propagira konsum. Stroški za dobro reklamo so se vedno poplačali in to navadno jako bogato.

Kako naj konsument za obrtnika, ako ta molči in čaka, da se spremene časi. Treba je biti glasen in kdor je glasen temu bo gotovo dobro uspeval obrat. Oni, ki pa mislijo, da so stroški za reklamo zavrženi, bodo vedno drago plačali svojo nevednost. Vsi stanovi se poslužujejo reklame, zdravniki, umetniki, pisatelji in sleherni posameznik, ki hoče naprej, čemu bi se je ne posluževali tudi obrtniki. Ako se je poslužujejo vsi, je to jasen znak, da vendar nekaj pomaga. V tem pogledu mora slediti obrtnik trgovcu, kajti obrtnik le takrat dobro uspeva, če svojega izdelka ne zna le dobro napraviti, temveč tudi dobro prodati.

Strokovna zadruga koncepcioniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani

je priredila svoj VII. redni občni zbor v nedeljo, dne 2. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne v dvorani na mestnem magistratu v Ljubljani. Občnega zbora so se udeležili za Mestni magistrat ljubljanski magistratni tajnik g. Čehun, za Oblastno tehnično upravo g. ing. Ditrich, za Zvezo obrtnih zadrug g. Krapež, za Obrtniško društvo g. Igljič in številni člani, odnosno zastopniki članov.

Po pozdravnem nagovoru in čitanju zapisnika zadnjega občnega zbora je podal zadrugi načelnik g. Mihelčič izčrpno in pregledno poročilo o delovanju zadruga v preteklem poslovnem letu. Predvsem je omenjal, da je zadruga priredila v Ljubljani monterški in vajeniški tečaj. Monterški tečaj je posešlo v začetku tečaja čez 40 oseb. Njihovo število pa se je skrčilo do konca leta na 27. Priredila se je nadalje pod vodstvom g. ing. Ditricha ekskurzija monterjev v tovarno Glanzmann & Gassner v Trzinu. Ekskurzijo je vodil g. ing. Ditrich. Kot vsako leto se je tudi lani vršil specialni elektrotehnični tečaj, ki ga je vodil g. ing. Skočir. Zadruga je pričela s tečajem tudi v Mariboru in Celju. Ti pa so se morali vsled slabega posežanja ukiniti. Tako brezbriznost je pač najstrožje grajati. Tečaj se prirejajo vendar vajencem v korist. Zadruga je trdno odločena, da bode takim vajencem, ki neopravičeno izostajajo od predavanj, učno dobo podaljšala. V Ljubljani je bil obisk tečajev v letošnjem letu zelo reden. Načelnik predlaga, da bi se v poletnem času napravilo več poučnih ekskurzij z vajenci, predvsem v Falso elektrarno in v Kranjske deželne elektrarne. Seveda je potrebno, da se za to namero votira v letošnjem proračunu primeren znesek. Poročilo načelnika je bilo sprejeto brez ugovora.

Detaljno statistiko o poslovanju v zadrugi je podal zadrugi tajnik. Iz njega izvajanj posnemamo med drugim, da je štela zadruga konec leta 1929 127 članov. Zadruga je priredila

(Nadaljevanje članka na 3. strani.)

Borze. Tuje valute so zadnje dni radi porasla švicarskega franka nekoliko popustile ter so povprečno stale v dinarjih: Berlin (marka) 13-56, Budimpešta (pengö) 9-92, Curih (švic. frank) 10-95, Dunaj (avstr. šiling) 7-99, London (angl. funt) 276-11, New-york (dolar) 56-66, Pariz (francoski frank) 2-22, Praga (češka krona) 1-68, Trst (lira) 2-97.

Nj. Vel. kraljica Marija je odpotovala v Romunijo.

Nov uradniški zakon izdeluje posebna komisija, ki je imela 5. t. m. svojo sejo pod predsedstvom dr. Nika Perića.

Načrt rudarskega zakona je pravkar dovršen ter bo poslan v izjavo vsem strokovnim organizacijam in gospodarskim zbornicam.

Zgradba nove telefonske proge Beograd—Ljubljana je predlagala Ministrstvu za pošte ljubljanska poštna direkcija in upati je, da bo temu jako umestnemu predlogu ustrezno.

Prijateljska pogodba med Avstrijo in Italijo je bila te dni podpisana ter obsega besedilo o prijateljstvu, spravi in razsodišču; v zvezi s to pogodbo so tudi pogajanja glede odstopa svobodne cone v tržaški luki.

Bolgarsko-jugoslovanska pogajanja glede dvolastniških posestev, pomirjenja v obmejnih krajih obeh držav in obmejnega prometa so se vršila v Sofiji ter te dni zaključila s popolnim uspehom, kar bo v veliki meri pripomoglo k pomirjenju v obmejnih krajih ter k dobrim odnosom med obema državama.

20-odstotno priznanice, ki so jih dobile nekatere ustanove in denarni zavodi za žigosane bankovce več oseb skupaj, se bodo dale deliti in jih bodo zamenjale finančne direkcije z odgovarjajočim številom manjših 20-odstotnih priznanic.

Obveznice državnih inozemskih posojil (Blairovo 7- in 8-odstotno in 7-odstotno posojilo Državne Hipotekarne Banke) kotirajo (se trgujejo) tudi na ljubljanski borzi in sicer pod enakimi pogoji, kakor v Beogradu in Zagrebu.

Prvo bančno bilanco v Sloveniji za leto 1929 izkazuje Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani in sicer 83 milijonov Din hranilnih vlog in 3-6 mil. Din čistega dobička.

Ustanovitev trgovinskega muzeja, to je stalne razstave vseh naših proizvodov, je bila sklenjena na konferenci gospodarskih grogov, ki se je vršila prošle dni pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

Konkurz je bil proglašen nad tvrdko Rudolf Welle, tovarna mesnih izdelkov v Krčevini pri Mariboru.

Betonski most čez Muro pri Radgoni, ki je stal 15 milijonov in katerega stroške sta nosili obmejni državi Jugoslavija in Avstrija vsaka napol, se odpre te dni, slovesna otvoritev pa bo sledila spomladi.

Dobrodo samouprav (občin, oblasti) so znašali v letu 1927 na dokladah, trošarinah in taksah eno milijardo, 207-7 milijonov dinarjev in sicer pri podeželskih občinah 411-7 mil. Din, pri mestnih občinah 630-1 mil. Din, pri okrajnih zastopih in srezih 44-4 mil. Din, pri oblastih pa 115-4 mil. Din.

Prva kulinarčna (kuharska) razstava v Ljubljani, o kateri smo že poročali, je izpadla jako lepo ter je imela veliko število obiskovalcev, ki so se čudili umetnosti naših kuharjev, slaščičarjev in mesinarjev.

Avstrijski zvezni kancler dr. Schober je začetkom tega tedna odpotoval v Rim radi važnih političnih razgovorov, ki utegnejo imeti velik pomen za utrditev prijateljskih odnosov med Italijo in Avstrijo.

Atentat na mehiškega predsednika Rubia je napravil neki 22-letni mladenič baje iz verskega fanatizma ter ga ranil s kroglo iz pištole, ko je predsednik zapuščal vladno palačo.

Fond enega milijona dinarjev za pospeševanje domačega gospodarstva namerava ustanoviti Narodna Banka ter je tozadavna točka na dnevnem redu glavne skupščine, ki se bo vršila 3. marca t. l.

Gomilšček:

Obrtnik in reklama.

Mnogo naših obrtnikov se ne zaveda kakšnega pomena je oglaševanje v listih. Dandanes ko se vsi pridobitveni stanovi bore za obstanek svojega stanu, pozabljajo obrtniki na nekaj, kar jih naredi glasne, pozabljajo na reklamo. Nezmiselno je misliti, da obrtnik ne potrebuje tega, ker on navadno dela le proti naročilu in mu zastane zaloge ne delajo nobenih preglavic.

Cilj vsakega človeškega udejstvovanja pa ni samo to, da se preživi, cilj je nekaj več. Človek mora v svojem delovanju napredovati, mora graditi kamen pri kamnu. Tako so nastale vse one velike industrije, katere srečamo danes v svetu. Skoro vsa podjetja so se gradila sistematično in počasi iz malega obrta do veletovarnice. Ako vprašamo vse one pionirje, ki so gradili bogastvo sveta iz lastnih sil, skoro vsak nam bo povedal tri reči, ki vodijo do uspeha: Vstrajnost, resno voljo nekaj doseči in mnogo, mnogo reklame.

Čemu potrebuje obrtnik reklamo? V prvi vrsti, da odjemalci zvedo, da obstoja tudi on in da tudi on proizvaja ono kar imajo drugi na prodaj in kar drugi proizvajajo. Z svojim delom pride v širše zveze s publiko, od katere dobiva naročila. Te zveze mu donesajo spopolnitev in širjenje obrata. — Čim več ima kupecev in naročnikov, tem večje so potrebe po širjenju obrata in tem več ima možnosti, da svoj obrat usmeri v specializacijo. Ta je danes potrebna in to predvsem s stališča znižanja produkcijskih stroškov. Smer specializacije pa določuje v tem primeru povpraševanje konsumentov po gotovem produktu. Konsum n. p. opazi da se pri tem ali onem mizarju

izdelujejo solidne in okusne jedilne sode po zmerni ceni, kar drugi konkurent ne zmore, bodisi iz tega ali onega vzroka. Dva do tri uspeli poizkusi pridobe novih klientov, bodisi na podlagi priporočila zadovoljnega kupca, bodisi na podlagi dobrega oglasa v dnevnem časopisu. Priporočila podprta s čitanjem oglasa zabeležijo mnogo več in nekako utisnejo v spomin konsumentu ime dotičnega obrtnika. Dokazano pa je, da publika raje kupuje svoje potreščine pri onem, ki oglašja. Že sam smotren in dober oglas ji nudi nekaj jamstva za dobroto ponujenega blaga in publika vidi v obrtniku, ki oglašja, naprednega človeka, ki hoče res nekaj narediti in se trudi, da ji ustreže. Obrtnik, ki si ustvari tako ime, je na pol poti h uspehu. Potreba mu je samo, da ono, kar pove v oglasu, tudi dokaže z dejanji.

Konsum polaga mnogo važnosti na solidno blago, ki je razmeroma poceni, na točno in strokovno postrežbo. Sploh mora obrtnik gledati, da čim bolj ustreže svojim klientom. Mora imeti po tudi svojo posebnost, ker ta vleče in take posebnosti je potreba javiti v reklami. Posebnosti so tu specialna idelava, bilo po obliki ali vpoštevajoč vse najmanjše želje publike, ali pa kak drug moment, ki da produktu posebno vrednost.

Kakšna reklama pride v poštev za obrtnika? Na to vprašanje si lahko odgovorimo: Najboljša in najkrajša pot do publike je pač časopisna reklama v obliki oglasa kakor tudi v obliki malih oglasov. Ta dva načina sta najcenejša in zmore jih vsak obrtnik. Važno je pri oglasu, kako je sestavljen in komu je namenjen. Ako

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)
d. z. o. z.

Centrala v Ljubljani * Lastnik Franjo Medić
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olupanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Meraki“ in sploh vse v barvarstvo stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrežbi

med letom tri preizkušnje v Ljubljani, eno pa v Mariboru. Odborovih sej je bilo 13. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je prispevala za vzdrževanje tečajev v preteklem letu 1000 Din, za kar se ji zadruga ponovno najtopleje zahvaljuje. V preteklem letu sta vpeljala bivša velika župana ljubljanske in mariborske oblasti obvezno zdravniško preiskavo vajencev, kar je bilo zelo umestno. Učne mojstre se opozarja, da vpošiljajo z učnimi pogodbami obenem že potrdila Okrožnemu uradu, da je vajenec zdravniško preiskan. Zadrugi člani so prejeli brezplačno glasilo »Obrtni Vestnik«.

Računski zaključek za leto 1929, ki izkazuje Din 84.416-21 dohodkov in ravno toliko izdatkov, se je vzel na znanje in je bil na predlog g. Kolarja soglasno izrečen odboru absolutorij.

G. Krapež kot zastopnik Zveze obrtnih zadrug je pozdravil zborovalce v imenu Zveze. Priporočal je v daljšem izvajanju zopetno obvezno naročbo na »Obrtni Vestnik«.

Načelnik sporoča, da je povišala Zveza svojo doklado od 10 na 15 Din za vsakega združnega člana. Predlaga, da se določi članarina za letošnje leto na 200 Din, od katerih gre 50 Din v podporni sklad, poleg tega pa dobiva zopet vsak član »Obrtni Vestnik« brezplačno. Zneski v podpornem skladu bi se porabljali za podpore potrebnim članom. Predlog se sprejme z večino glasov. Podnačelnik g. Bogataj prečita proračun za leto 1930, ki se brez debate odobri. Predlaga tudi, da se iz tekočega računa votira podpor-nemu skladu 8000 Din, kar se tudi sprejme. Pri nadomestnih volitvah je bil izvoljen v odbor g. ing. Miklavec, ravnatelj Kranjskih deželnih elektran. Pri raznoterosti se je predvsem razpravljalo o strokovni vzgoji vajencev. Predvsem naj učni mojstri gledajo na to, da sprejmejo v uk take vajence, ki imajo zadostno šolsko predizobrazbo, nato pa morajo paziti, da vajenci posejajo obrtno nadaljevalno šolo in specialne tečaje. Na stavljeno vprašanje, kaj je z lastno nabavljano zadrugo, pojasni načelnik, da je zadruga preteklo leto započela zopet akcijo za nje ustanovitev, vendar pa vsled premalega zanimanja ni prišlo do realizacije.

Zračni promet ob Jugoslovanski obali. V Splitu se je sprožila pobuda za kolikor mogoče hitro uvedbo zračnega prometa ob jadranski obali v svrhu pospeševanja turisticke in tujskega prometa. Družba za zračni promet v Beogradu je predlagala državnim oblastim uvedbo zračne zveze Zagreb—Sušak in Beograd—Podgorica. Nato naj se z zvezo teh črt uvede nova prometna črta iz Podgorice v Kotor, Dubrovnik in Split do Sušaka. Kakor se doznava od poučene strani, se bodo dela za uvedbo jadranske zračne črte kmalu pričela. Tako bo napravljen v našem turizmu in tuj-skem prometu zopet velik korak naprej.

Strokovna zadruga koncesijoniranih elektrotehnikov za Slovenijo

namerava izdati statistiko o pričetku in razvoju elektrifikacije v Dravski banovini. V te namen naproša, da vse elektrarne in električne zadruge blagovljijo takoj odgovoriti na sledeča vprašanja čim bolj mogoče točno: 1. kdaj je bila ustanovljena elektrarna, 2. možnost elektrarne v KW, 3. vrsta toka, 4. v katera mesta oddajo svoj tok, 5. število konsumentov, 6. po možnosti število instaliranih žarnic. Zadruga prosi, da ji odgovorite najpозnejše do 15. t. m. Za prijaznost se vnaprej zahvaljujemo — Ivan Mihelič s. r., načelnik.

Kolektivna obrtna zadruga za sodni okraj Kranjska gora s sedežem na Jesenicah obvešča vse svoje člane, da se vrši prva letošnja vajeniška preizkušnja v nedeljo, dne 16. t. m. ob 9. uri dopoldan v salonu gostilne G. Mesar na Jesenicah. Vajenci (oziroma mojstri) naj se takoj javijo pri načelniku zadruga Marijo Segolin, slikarski mojster na Jesenicah, ali pri tajniku Joško Čop, pek, Sava-Jesenice.

Cevlarska obrtna zadruga v Brežicah poziva svoje člane na VII. redni občni zbor, ki se vrši dne 23. februarja t. l. ob 9. uri v gostilni Deržič v Brežicah s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav in poročilo o načelstvenem in tajniškem poslovanju.
2. Predložitev računskega zaključka za l. 1929 in kritje istega.
3. Nadomestna volitev enega odbornika.
4. Proračun za l. 1930 in kritje istega.
5. Novi preizkusni red za pomožniške preizkušnje.
6. Slučajnosti, predlogi in vprašanja.

Kdor izostane neupravičeno, zapade v smislu pravil (§ 23) disciplinski kazni do 300 Din. Če v določeni uri zbor ne bo sklepčen, se bo vršil eno uro pozneje ne glede na število navzočih. — Za načelstvo: Gregl I. r., načelnik.

Iz Mežiške doline. V nedeljo, dne 19. januarja t. l. se je vršil prvi redni občni zbor Obrtnega društva v Mežiški dolini v Guštanju. Predsednik J. Kac iz Dravograda je v svojem pozdravnem nagovoru orisal težkoče, s katerimi se ima boriti društvo (šumarstvo itd.). Čule so se tudi pritožbe radi nepravilnega postopanja oprostivne komisije pri zadrugi v Dravogradu. Nadalje je bil na redu obrtni praznik 19. marc. Sklenilo se je, da se vrši letos v Prevaljah, kjer je središče Mežiške doline. S tem je dana ugodnost tudi obrtnikom iz Mežice, Črne in okolice, da se udeležijo obrtniškega praznika. Spored ostane isti kakor prejšnja leta. Sprejem z godbo (iz Guštanja), prisostvitev sv. maši — popoldne sestanek itd. Želeli bi bilo, da se udeležijo praznika tudi pomočniki, ki so se lani lepo izkazali. Predsednik je imel daljše poročilo o

izpolnjevanju davčnih pol za pridobnino, kar je navzoče obrtnike še posebno zanimalo.

Občni zbor zadruga klobučarjev za Slovenijo v Celju se je vršil v nedeljo, dne 2. februarja 1930 dopoldne v Celju pod predsedstvom načelnika g. Franceta Hribarja iz Celja. Bil je precej dobro obiskan in so se ga udeležili člani iz cele Dravske banovine. Iz poročila posnemamo, da šteje zadruga 68 članov, 18 vajencev in 24 pomočnikov. Zadrugo premoženje znaša 6392 Din. Proračun za leto 1930 izkazuje 1800 Din izdatkov in 600 Din rednih dohodkov, torej 1200 Din primanjkljaja, kateri se bo kril z dokladi od članov. Konstatiralo se je, da je klobučarska obrt v krizi in ji prizadeva inozemska konkurenca in klobučarska veleindustrija hude udarce. Najobčutnejše je pa ta obrt prizadeta s tem, da prodaja že vsak mali trgovec in branjevec klobuke in klobučarske izdelke, kar odjemlje klobučarjem ilak skromni zaslužek. Sklenilo se je, da se odpošlje k gospodu banu deputacija, katera bo izročila istemu resolucijo in mu obrazložila težnje klobučarskega stanu ter zaprosila pomoči. Predlagalo se bo zvišanje carine na uvoz izgotovljenih klobukov iz inozemstva in omejitev proste trgovine s klobuki po trgovcih v krajih, kjer so naseljeni klobučarski mojstri. Pri slučajnostih se je sklenilo podpirati dosedanjo strokovno obrtniško glasilo »Obrtni Vestnik«, ki izhaja že 11 let v Ljubljani ter se je ob enem povdarilo, da je ustanovitev drugega obrtnega lista za Slovenijo, po mnenju navzočih zborovalcev, odveč. Priporoča, da bi Zbornica za TOI raje podpirala upravo Obrtnega Vestnika z znatno subvencijo, kakor se vrši to za »Trgovski list«.

Redni občni zbor Zadruga sobo-erkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani se je vršil v torek, dne 4. februarja 1930 v gostilni »Pri Mraku« na Rinski cesti. Zborovanja se je udeležilo nad 30 združnih članov, magistratni zastopnik g. komisar Čehun, zvezin načelnik g. Rebek in tajnik. Po zanimivem poročilu načelnika g. Špetiča je podal g. Pristou zelo obširno in izčrpno tajniško poročilo, iz katerega je posneti poleg drugih važnih zadev, da je imela zadruga v preteklem letu 14 odborovih sej, 1 sestanek in vložila nad 90 ovadb proti šušmarjem. Blagajnik g. Mekinda je podal nato podrobno blagajniško poročilo. Poročilo načelnika, tajnika in blagajnika se je vzelo z zadovoljstvom na znanje in izrekel odboru absolutorij. Ker se je dosedanji načelnik gosp. Špetič odrekel načelniškemu mestu, je bil izvoljen za načelnika gosp. Filip Pristou, podnačelnikom pa g. Josip Kelbelj, odbornikom gg.: Letnar, Marn, Zajc in Božič; namestnikom pa: g. Štefan Rožič. Odstopivši načelnik g. Štefan Špetič je bil z ozirom na njegovo 15-letno požrtvovalno delo kot zadrugi načelnik, izvoljen častnim članom.

Razno.

Zahvala. Gospod Josip Eberle, juvelir v Ljubljani, je daroval povodom smrti njegove blagopokojne gospe matere Elizabete Eberle v podporni fond Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pasarjev v Ljubljani znesek 500 Din. Za ta veličodni dar izreka zadrugo načelstvo gospodu Eberlu svojo najtoplejšo in najlepšo zahvalo.

Opozoritev zamudnikom prijave za pridobnino in poslovni davek. Rok za vlaganje teh prijav je potekel letos dne 5. februarja 1930. Kdor ne vloži prijave za pridobnino, plača poleg rednega davka za 3%, če pa ne vloži prijave v osmih dneh niti na pismeni poziv, pa za 10% povišani osnovni davek. Kdor nikakor ne more vložiti prijave v določenem roku, sme zaprositi za podaljšanje roka, ki se pa dovoli samo v posebno tehtnih primerih. Z dnem vložitve prošnje se v tem primeru rok prekine do onega dne, ko se mu izroči rešitev vložene prošnje. Če se pa rok prokorači največ za 15 dni, nima prekoračitev zakonskih posledic, ako se obenem s prečleženim predmetom opraviči s posebno tehtnimi razlogi. Vendar velja ta ugodnost samo za pridobnino, ne pa tudi za davek na poslovni promet.

»Geometrijo in projekcijski nauk za obrtno nadaljevalno šolo« je sestavil g. profesor Ivo Tejkal v Ljubljani, Tehnična srednja šola. Knjiga vsebuje veliko slik, je spisana strogo po učnem načrtu in oblastno odobrena. Pisatelj je spisal knjigo na podlagi dolgoletnih izkušenj, ki jih je dobil kot učitelj imenovanega predmeta na realki, na Tehnični srednji šoli in na obrtno nadaljevalni šoli. Cena knjige je 70 Din in jo toplo priporočamo učencem obrtno-nadaljevalnih šol. Naročila je nasloviti na izdajatelja.

Olajšave za udeležbo na pariškem velesejmu. Francosko-jugoslovanska trgovska zbornica v Parizu organizira kolektivno udeležbo naših razstavljalcev na letošnjem pariškem velesejmu, ki se vrši od 11. do 26. maja 1930. Stroški udeležbe bi znašali 150 frankov za kubični meter, vključno vsu ureditev (razen zavarovalnin). Organizacija udeležbe bo prevzela francosko-jugoslovanska zbornica, ki je z detajlnimi informacijami vsem interesentom na razpogo. Naslov zbornice je: Chambre de Commerce Franco-Yugoslave, Paris — 14, Rue Chauveau Lagarde (8e).

Tihotapska statistika. Po podatkih finančne oblasti v Mariboru se tihotapi iz Avstrije in Madžarske največ sledeče blago: Na prvem mestu je saharin, nato slede šibice (zigice), tobak, cigaretni papir itd. Največ se zasluži pri tihotapski kokaina in opija. Tihotapi tega blaga pa so tudi najprebri-sanejši.

Tisočletno posojilo je sklenil prošle dni znani nemški električni industrijski koncern Siemens & Halske z ameriško banko Dillon Read Co. in dvema nemškima velebankama.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Proti carinskemu premirju. Poročali smo že, da so se naši gospodarski krogi izjavili proti carinskemu premirju. Kakor znano, je namen dogovora o carinskem premirju med državami ta, da se za določeno vrsto let obvežejo pogodbeni države, da ne bodo povševale svojih carinskih tarifov. Sedaj se je oglašil bivši angleški ministrski predsednik Baldwin, ki je proti carinskemu premirju, ker bi na ta način bila težko prizadeta angleška industrija, ki se mora baviti z inozemsko konkurenco. Zaščitne carine so v interesu domače industrije in obrta, da se more zaščititi s tem, da se carine prilagodijo vsakokratnemu gospodarskemu položaju.

13. februarja t. l. ponudbe glede dobave jeklenih krtač, bakra, železne pločevine, železne žice, zakovic za sode, raznih spojk in raznega drugega materiala. — Dne 24. februarja t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave ognjegasnega materiala. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 25. februarja t. l. se bo vršila pri Računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za

zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave pohištva. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku, Masarykova ul. 2.) — Strojni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13. februarja t. l. ponudbe glede dobave 275 komadov raznih pil. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.) — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 13. februarja t. l. ponudbe glede dobave varnostnih naprav. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 26. februarja t. l. ponudbe glede dobave

raznih pil. 2000 m jeklenih vrvi, raznega orodja. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Zgradba skladišča v Karlovcu. Pri Inženjerskem oddelku Savske divizijske oblasti v Zagrebu se bo vršila dne 26. februarja t. l. ofertalna licitacija glede oddaje zgradbe skladišča za reflektorske naprave v Karlovcu. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, načrti in pogoji pa pri omenjenem oddelku.)

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije A. D.
Beograd, Skopljanska ulica 7

Glavna podružnica v Zagrebu, Baruna Jelačića 8.

Osnovni kapital Din 75.000.000—

Udeleževanje države v kapitalu Din 30.000.000—

Kreditira obrtnikom, sprejema vloge z in brez odpovedi po najugodnejših pogojih. — Vršiti vse ostale bančne posle.

Naročajte in širite „Obrtni Vestnik!“

Dobave. Gradbeni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave precizne normale za samoindukcijsko. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 12. februarja t. l. ponudbe glede dobave 300 m železnih cevi, 70 kg različne špaga in 1000 kg belega bombaža za čiščenje; do 19. decembra t. l. glede dobave ključavnice.

Izdelava mizarskih del. Dne 10. februarja t. l. se bo vršila pri Ekonomskem odeljenju Generalne direkcije državnih železnic v Beogradu ofertalna licitacija za izdelavo prvega dela mizarskih del za novo zgradbo Ministrstva Saobračaja. (Pogoji so interesentom na vpogled pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani.) (Obvestilo došlo prekasno!)

Oddaja krovskih del. Gradbeni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede oddaje kritja strehe premogovne lope na postaji Ljubljana gl. kol. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Dobave. Prometno-komercijelni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. febr. t. l. ponudbe glede dobave 200 kaset iz železne pločevine, 6 vrčev za bencin in 8 kanglijc za olje. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 10. februarja t. l. ponudbe glede dobave 240 m³ jamskega lesa, 1 elektromotorja ter glede dobave vrvenic iz litega železa. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do

TVORNICA KEM. in OIL. BARVILANOV. FIRMA in STERILIZ. DRUŠTVO S. OZ. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI TERPENTIN STROJNO ORODJE UMETNIŠKE BARVE PRASNO ORODJE

COPICI TIRNEZ OLJKE BARVE RDEČE BARVE RZNE ODNATE BARVE

INDUSTRIJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA

SOLEKTROKOVINA SCHNEIDER VEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERIAL-NIZKE CENE!!

Železnina orodje, okovje itd.

Porcelan

Steklenina

BOGDAN ŽILIČ
LJUBLJANA, Dunajska c. 11
(poleg Figovca)

Specialna tovarna strojev za obdelavo lesa
KLEIN & STIEFEL V FULDI

Zastopnik:

PETER ANGELO
Ljubljana, Gledališka ulica šte. 4/1

Specialiteta: mizarski in kolarski stroji, posamezni in v vsaki kombinaciji s vdelanimi elektromotorji (pogon brez jermena) kakor tudi vsi stroji za jermenski pogon

Dolgotrajen kredit brez menične podlage

Zahtevajte ponudbo ali brezplačni obisk zastopnika

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana

Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem posloplju)

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2465 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompti in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe deposits itd. itd.

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

Telefon št. 2508

Račun pri poštini hranilnici v Ljubljani št. 12.051

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje